

ДО: Министър-председателя на Република България
Министерство на регионалното развитие и благоустройството
Министерство на околната среда и водите
Администрация на Област Варна
Басейнова дирекция за Черноморски район – Варна
РИОСВ – Варна
Общински съвет – Варна
Кмет на Община Варна
Районни кметове – Варна
Областна дирекция "Земеделие" гр.Варна
Регионална дирекция по горите гр. Варна
ПП „Златни пясъци”

КОПИЕ: Министерство на транспорта
Изпълнителна агенция "Морска администрация"(ИАМА)
Изпълнителна агенция "Пристанищна администрация"
МРРБ, Агенция "Пътна инфраструктура"
Институт по океанология към БАН

М Е М О Р А Н Д У М

Ние долуподписаните представители на обществеността,

В желанието си да изразим обществените нагласи и да изразим активната си гражданска позиция относно разработването и приемането на Общия устройствен план (ОУП) на Община Варна,

В стремежа си да подкрепим и да насърчим устойчивото развитие на град Варна и прилежащата му община,

Като координираме усилията си да възпрепятстваме и прекратим възможните корупционни практики, възникнали в хода на устройственото планиране и урбанистичното развитие,

Водени от визията, че ефективното устройствено и социално-икономическо планиране следва да се реализира при спазване на принципите за опазване на околната среда и човешкото здраве, както и при условията на прозрачност и активно включване на обществеността в процесите на вземане на решения,

Декларираме следното:

1. При приемането на Общия устройствен план на Община Варна се откриха обезпокоителните белези на административен подход, който игнорира общественото участие и не гарантира прозрачна и обществено ангажирана процедура по приемането на ОУП на Община Варна.
2. Като отчитаме факта, че заданието за разработването на плана е възложено през 2005 г., до 2009 г. почти липсваше информация за разработването на плана.
3. Нещо повече, дори активните граждани и организации бяха лишени от достъп до информация, като се създаваха всевъзможни пречки за получаването на каквито и да е поискани от тях данни, свързани с плана.
4. Бяха съвършено игнорирани всички процедури, свързани с участието на обществеността в процесите на вземане на решения, включително изготвянето на екологична оценка, обществените консултации и обществените обсъждания.
5. Дори след установяване на противозаконността на подобни действия, законовите задължения се изпълняваха изключително формално, като се създаваха различни пречки за активното гражданско участие и достъпа до информация.

6. Общественото мнение не беше отразено и съобразено по никакъв начин в хода на процедурата. Не намери приложение дори и експертното Общо становище по проекта за ОУП, изработено съобразно изразените при проведените обществени обсъждания желаниа на всички инициативни комитети и отделни граждани.
7. Очевидна е липсата на яснота относно перспективите за дългосрочното развитие на Община Варна, съобразени с принципите на устойчивото развитие. Общият устройствен план се проектира фрагментирано за отделни имоти в противоречие на чл. 106 от ЗУТ и с оглед конкретни икономически интереси, което не дава възможност за балансирано дългосрочно развитие на територията.
8. Цялостната политика по устройственото планиране на Община Варна е лишена от чувството за историчност и стремеж за запазване на културно-историческото наследство, както и емблематични за варненската общественост обекти.
9. Действията по устройственото планиране и съпътстващите действия по прилагането му сериозно застрашават и реално и необратимо унищожават уникални за Варна уязвими територии, каквито са крайбрежната ивица и Приморски парк (Морската градина) и Ботаническата градина.
10. Преобладава насърчаване на развитието на строителната и транспортната инфраструктура за сметка на опазването на природната среда, включително защитените територии, защитените зони и градските и/или извънградски зелени площи.
11. При планирането е налице незачитане, до степен на пълно игнориране на принципа за невлошаване на природозащитния статус на съществуващи защитени зони и защитените територии.
12. Станаха широко достояние чрез медиите случаи на явен конфликт на интереси, както и корупционни практики по използването на вариантите на плана за оказване на принудителни услуги на собственици на парцели, предвидени първоначално за обществено ползване.
13. По отношение на т.н. "обществените обсъждания" на проекта на Общия устройствен план категорично не бе гарантирано и дори бе саботирано ефективното обществено участие.

Негативните тенденции, засягащи гражданското участие, могат да се обобщят в следното:

- липса на надлежна публична комуникация между възложителя, разработващите и заинтересованата общественост в хода на разработката на проекта за ОУП;
- липса на разяснителна кампания сред обществеността на достъпен език;
- липса на подходящи технически условия вкл. помещения за обществените обсъждания;
- неподходящо и недостатъчно време за провеждането на обществените обсъждания;
- липса на яснота относно формата и обхвата на обществените обсъждания;
- липса на ясно диференциране на екологичната оценка като част от плана;
- пропуски при отразяването на общественото мнение на самите обществени обсъждания, включително отказ от предоставяне на стенограма или видео- аудио-запис на срещите;
- не/съзнателни непълноти в протокола за проведените обществени обсъждания.

Като изразяваме горното становище, което многократно е било представяно подробно на вниманието на засегнатите институции, апелираме да се предприемат следните неотложни мерки:

1. Да се върне за преработка и ново обявяване и разглеждане проектът на ОУП на Община Варна, като се удовлетворят мотивираните искания на заинтересованата общественост.
2. Да се прекрати проектирането на подробни устройствени планове (план-извадки) на база предварителен проект на ОУП, още повече че проектът е остро критикуван при общественото обсъждане.

3. Да се прекрати промяната и деактуването на имоти публична държавна собственост и трансформирането им в общинска и частна собственост поради широко разпространената практика на тяхното раздробяване, промяна на предназначението/статута и застрояване. В плана да бъдат обозначени всички имоти държавна и общинска собственост с цел прозрачност и недопускане на злоупотреби с публична собственост.
4. Да се коригира планът, като се отстрани дисбалансът между планираното мащабно строителство и транспортна инфраструктура и опазването на околната среда.
5. Да се предотврати промяната на статута и предназначението на земеделски земи и земи от горския фонд с корупционни практики.
6. Да се създадат специфични правила и ограничения за строителство в защитената историческа част на града с цел опазване на културното наследство.
7. Да се спазва стриктно нормативният статус на всички защитени територии и защитени зони, както и принципът за невлошаване на техния природозащитен статус.
8. Да се ускори приемането на заповедите за всички защитени зони в обхвата на плана
9. Да се проучат възможностите за придобиване на по-благоприятен природен статус на уязвими зони и територии като Приморски парк (Морската градина), Ботаническата градина на Варна и крайбрежната ивица.
10. Да се предприемат всички законови мерки, включително наказателноправни срещу случаите, при които вариантите на ОУП се използват като инструмент за корупционни практики, търговия с влияние и оказване на икономически натиск срещу "неудобни" лица.
11. Да се предприемат всички законови мерки, включително наказателноправни относно предотвратяването и санкционирането на конфликта на интереси при разработването и одобряването на ОУП.
12. Да се гарантира в настоящата процедура и във всички бъдещи процедури достъпът до информация, участието на обществеността в процесите на вземане на решения и достъпът до правосъдие, както и принципите на устойчиво развитие и опазване на околната среда и човешкото здраве.
13. Да се предприемат конкретни мерки, като включване в експертните съвети с право на глас на представители на заинтересованата общественост, публикуване на протоколите от заседанията, регламентиране на реда за провеждане на обществени обсъждания и отчитане на резултатите от тях, обезпечаване на отчуждителните процедури и обвързаност на общинския план за развитие с общия устройствен план и др.
14. Да се гарантира точното спазване на релевантната нормативна база – Закона за устройство на територията (ЗУТ), Закона за устройство на черноморското крайбрежие (ЗУЧК) и специализираното екологично законодателство, както и надлежното европейско право.
15. Да се търсят нови перспективи за развитие на всички системи в дух на партньорство и взаимопомощ със съседните общини в рамките на стартиралото планиране на Регионална устройствена схема.
16. Да се използват всички ефективни механизми на обществено участие в процесите на вземане на решения при устройственото планиране, включително и механизмите на местния референдум.